

PRIVREMENE PREPORUKE ZA PREVENCIJU COVID-19 TOKOM OBREDA U CRKVAMA I MOLITVENIM PROSTORIMA VEZANO ZA VJERSKA OKUPLJANJA

29 maj 2020

1. Opšte preporuke

Boravak u crkvi i u drugim molitvenim prostorima. Boravak se mora organizovati na način da bude vremenski skraćen koliko je to moguće i da se osigura u što većoj mjeri fizičko distanciranje između vjernika, sveštenika i liturgijskih poslužitelja uz sprovođenje mjera pojačane lične higijene i higijena prostora.

Ako je odlazak u crkvu ili drugi molitveni prostor i povratak povezan s putovanjem javnim prevozom, potrebno je poštovati za to donešene mjere i preporuke.

2. Fizičko distanciranje

Potrebno je tokom bogoslužnja održavati fizičku distancu od najmanje 2 m kako u prostoru za sjedenje (ako postoji) tako i u prostoru samog objekta. Neophodno je održavati udaljenost između svih učesnika od najmanje dva metra prilikom ulaska i izlaska iz crkvenih objekata i unutar same crkve ili drugog molitvenog prostora, nezavisno od toga sjedi li se u klupama, stoji li se ili se čeka u redu za vrijeme liturgije ili obreda. Članovi zajedničkog domaćinstva nije potrebno da budu odvojeni dva metra jedni od drugih.

Označivanje sjedećih mjesta. Preporučuje se, ako je moguće da mjesta za stajanje i sjedenje unutar objekta budu unaprijed označena i međusobno udaljena najmanje 2 metra. Broj vjernika i sveštenika koji u isto vrijeme mogu boraviti u objektu zavisi od veličine smoga objekta a maksimalan broj ne sme da prelazi 200 osoba.

Po mogućnosti na otvorenom prostoru. Preporučuje se, ako postoje mogućnosti, da se organizuje audio-vizuelni prenos obreda na prostor ispred vjerskog objekta kako bi se broj ljudi u objektu smanjio te da ga dio vjernika može pratiti izvan crkve odnosno molitvenog prostora. U prostoru izvan crkve ili drugog molitvenog prostora preporučuje se da se označe sjedeća i stojeća mjesta poštujući razmak od 2 metra. Maksimalni broj vjernika na otvorenom ne treba da prelazi 200.

Redosled ulaska i izlaska. Predlaže se da vjernici ulaze jedan po jedan na način da prvi koji ulazi zauzima najudaljenije mjesto u crkvi ili drugom molitvenom prostoru, gledajući od vrata, i tako po redu. Razmak među vjernicima treba biti najmanje 2 metra kod ulazanja i kretanja crkvom ili drugim molitvenim prostorom. Preporučuje se da se izlazak vjernika organizuje tako da izlaze jedan po jedan i to na način da prvi izlazi vjernik najbliže vratima. Vjernike treba podsjetiti da i nakon završetka obreda drže fizičku distancu te da se ne zadržavaju u grupama i ne ostvaruju bliske kontakte jedni s drugima u cilju efikasnije prevencije prenosa virusa.

Kretanje i sjedenje u crkvi ili drugom molitvenom prostoru. Kretanje vjernika treba pokušati organizovati na način da vjernici što kraćim putem idu prema svome mjestu, da sami ne otvaraju niti zatvaraju vrata. Vjernike je također neophodno podsticati na izbjegavanje dodirivanja predmeta i površina poput rukohvata, klupa i sl.

Ako je moguće, preporučuje se da barem pojedini vjernici zauzimaju tačno određena i uvijek ista mjesta.

3. Pojačana lična higijena

Treba izbjegavati dodirivanje usta, nosa, očiju i lica rukama.

Higijena ruku. Pri ulasku i izlasku vjernici trebaju dezinfikovati ruke. Na ulazu u crkvu ili drugi molitveni prostor i unutra na još nekom lakše dostupnom mjestu, treba osigurati dozatore sa dezinfekcionim sredstvom na bazi etilnog 70 % alkohola radi dezinfekcije ruku.

Dezinficijens. Sredstvo za dezinfekciju potrebno je u količini od 1 do 2 ml nanijeti na suhe i čiste dlanove (obično jedan potisak, ili prema uputama proizvođača). Dlanove i područje između prstiju potrebno je protrljati dok se ne osuše, a sredstvo nije potrebno isprati. Potrebno je obezbijediti dovoljne količine dezinficijensa za ruke.

Kašljanje/kijanje. Kod kašljanja i kijanja prekrivaju se usta i nos laktom ili papirnatom maramicom koju poslije treba odbaciti u kantu za otpad s poklopcem i dezinfikovati ruke. Pri kašljanju i kijanju treba okrenuti lice od drugih osoba.

Posude. Ne treba dijeliti čaše, drugo posuđe i druge predmete s drugim osobama.

Maske za lice. Obavezno je nošenje zaštitne maske preko usta i nosa tokom boravka u zatvorenom prostoru. Navedena mjera je posebno bitna za sveštenika kod podjele pričesti.

4. Pojačana higijena prostora

Provjetravanje prostora. Prostorije je obavezno provjetravati najmanje dva puta dnevno u trajanju od minimalno pola sata prije dolaska i nakon odlaska vjernika, ili ako to vremenske prilike dopuštaju ostaviti otvoren prozor i/ili vrata tokom trajanja obreda

Čišćenje prostora. Dodirne tačke kao što su ručke na vratima, ručke na prozorima, radne površine, rukohvati, slavine u toaletima, tipke vodokotlića, prekidači za struju, zvona na vratima, i druge dodirne površine koje koristi veći broj osoba neophodno je dezinfikovati na početku i na kraju svakog obreda a najmanje 2 puta dnevno. Čišćenje se sprovodi u vrijeme kada su vjernici odsutni.

5. Praćenje zdravstvenog stanja

Osjetljive grupe vjernika. Starijim i bolesnim vjernicima preporučuje se da se još za neko vrijeme uzdrže od dolaska na liturgije, molitve ili obrede posebno na ona koja podrazumijevaju veći broj prisutnih, a posebno ako se ista mogu pratiti putem interneta i drugih medija. Takođe se preporučuje da se uzdrže od dolaska na liturgiju, molitve ili obrede, osobe koje dijele domaćinstvo sa osobama starije životne dobi i osobama s hroničnim bolestima. Njihovim duhovnicima se se preporučuje omogućavanje ispunjavanja duhovnih potreba u domu ali na način da se duhovnik mora pridržavati mjera prevencije novog korona virusa te da prilikom boravka u domu stare ili hronično bolesne osobe nosi masku i češće dezinfikuje ruke.

Osobe s povišenom temperaturom. Vjernici ne ulaze u spoljašnje prostore (dvorište, vrt) i unutarnje prostore ako imaju povišenu tjelesnu temperaturu, respiratorne simptome poput kašlja i kratkog daha ili koji su pod rizikom da su mogli biti u kontaktu s osobama pozitivnim na COVID-19 ili su pod sumnjom da bi mogli biti zaraženi s COVID-19 ili su u samoizolaciji.

6. Uputstva za čišćenje i dezinfekciju

Smjernice za opšte savjete za čišćenje i dezinfekciju prostora su dostupne sa:

<https://s3.eu-central-1.amazonaws.com/web.repository/ijzcg-media/files/1585233255-ciscenje-i-dezinfekcija-26032020-ijzcg.pdf>

7. Specifične mjere za Katoličku crkvu, vjerske zajednice koje imaju sličan obred i vjernička okupljanja i aktivnosti

Bez blagoslovljene vode na ulazu. Preporučuje se uklanjanje blagoslovljene vode iz crkava i drugih liturgijskih prostora kojom obično vjernici čine znak krsta prilikom ulaska ili izlaska iz crkve ili drugog molitvenog prostora.

Nema molitvenika ni pjesmarica. Za vrijeme trajanje epidemije, neophodno je uklanjanje molitvenika i pjesmarica iz klupa.

Nema pružanja ruku. Izbjegava se pružanja znaka mira u slavlju euharistije uobičajenom gestom.

Dezinfekcija ruku sveštenika. Obvezna je dezinfekcija ruku sveštenika – djelitelja svete pričesti prije samog čina podjeljivanja svete pričesti.

Sveta pričest na ruke. Podjela svete pričesti preporučuje se isključivo na ruku, a ne na usta.

Mjere za ispovijed. Za ispovijed se preporučuje prostor (crkva ili sakristija ili dvorana ili drugi odgovarajući molitveni prostor) gdje je moguće ostvariti preporučeni fizički razmak između vjernika.

Nema kateheze.

Nema horskog pjevanja. Pjevanje koje predvodi veća grupa pjevača s jednoga mjesta do daljnega se izostavlja.

Prikupljanje milostinje. Postupak prikupljanja milostinje neka se prilagodi tako da vjernici ne dolaze rukama u kontakt s košaricom u koju prikuplja novac. Treba izbjegavati da vjernici jedan drugome dodaju košaricu za milostinju.

Ograničen broj vjernika na primanju sakramenata i nošenje maski. Sakramenti vjenčanja, krštenja i drugi obredi odvijaju se na način da bude prisutno najviše 10 osoba ako se radi o manjem prostoru ili više osoba s prethodno navedenim razmakom od najmanje 2 metra između osoba, maksimalno do 200.

Sveštenik, kumovi i ostale osobe koje neminovno dolaze u bliži kontakt obavezno nose maske za lice, dok se fizički kontakt posebno s malim djetetom od strane osoba koje nisu roditelji izbjegavaju.

Obredni postupci koje pretpostavljaju nužnost dodira potrebno je svesti na najmanju moguću mjeru.

Malo dijete ne nosi masku zbog opasnosti od gušenja.

Bez fizičkih kontakata (rukovanja i ljubljenja).

